ACTIVITEITENVERSLAG 2025

STADHUIS MUSEUM ZIERIKZEE

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 3

Verslag van de Raad van Toezicht 4

Beheer van de gemeentelijke collectie 6
- Depotruimte 6
- Collectieregistratie 6
- Inventarisatie in depot 7
- Collectiedocumentatie 7
- Restauratie en conservering 8
- Aanwinsten 9

Presenteren van de collectie 10
- Routing 10
- Wisselexposities 10
- Collectie online 14

Activiteiten 15

Educatie 17
- Conceptontwikkeling nieuwe jeugdroutes 17
- Onderwijs 17
- Activiteiten 18
- Aanbod bij tijdelijke tentoonstellingen 19

Bezoek 20

Cultureel ondernemerschap 20

Stadhuismuseum in de publiciteit 21

Samenwerking 21

Personeel 22

Gebouw 23

Gravensteen 23

Financiën 23

Bijlage 1 Raad van Toezicht 24
Bijlage 2 Samenstelling Gemeentelijke collectie 25
Bijlage 3 Aanwinsten bibliotheek 27

INLEIDING

Met dit *Activiteitenverslag 2025* legt de Stichting Stadhuismuseum verantwoording af over de besteding van de gelden, ontvangen van de gemeente Schouwen-Duiveland en van de zelf verworven inkomsten, aan het beheer van de gemeentelijke collectie Schouwen-Duiveland en de exploitatie van het voormalige stadhuis van Zierikzee als museum.

De principes en de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur zijn ook dit jaar toegepast. Er is op diverse momenten contact geweest met de wethouder en de ambtenaren cultuur, erfgoed en gebouwbeheer over zaken die het Stadhuismuseum betreffen.

De risicobeheersing is dit verslagjaar wederom per kwartaal uitgevoerd door het externe administratiekantoor een controle op de boekhouding te laten doen en een rapportage op te stellen, die ter beoordeling is voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Aan het eind van het verslagjaar stelt de door de Raad van Toezicht aangewezen accountant op basis van het rapport van bovengenoemd administratiekantoor de jaarrekening vast.
De honorering van de directeur-bestuurder valt binnen de Wet Normering Topinkomens (WNT). Conform de statuten ontvangen de leden van de Raad van Toezicht geen honorering, noch enige vergoeding voor hun werkzaamheden. Nevenfuncties van de directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht staan vermeld in bijlage 1 van dit verslag.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

In 2025 stond de organisatie van het Stadhuismuseum aan de vooravond van tien jaar verzelfstandiging. In de afgelopen tien jaren, inclusief het verslagjaar 2025, is het Stadhuismuseum uitgegroeid tot een begrip in de Zeeuwse regio en ver daarbuiten. Vooral de ontwikkeling en opzet van de reeks rondom de 'Zeeuwse Meesters', heeft het Stadhuismuseum op de kaart gezet bij een grote groep (vaste) bezoekers en experts. In de 'slipstream' van deze aandacht kon het museum zich ontwikkelen. De verzelfstandiging heeft daarom waardevolle en mooie vruchten opgeleverd. Daar mogen alle betrokkenen trots op zijn. Dit trotse gevoel deelt de raad. In het bijzonder is de raad ook blij met de samenwerking met de gemeente Schouwen-Duiveland die in 2025 verder is bestendigd. Als beheerder van de gemeentelijke collectie en als belangrijke toeristische eilandelijke trekpleister, is het belangrijk dat het Stadhuismuseum, de wethouder en de betrokken ambtelijke staf in een goede harmonie verder bouwen aan de mogelijkheden die het Stadhuismuseum biedt. In 2025 is het bedrijfsplan voor de periode 2026–2029 vastgesteld. Hierin wordt een vergezicht geschetst rondom de ontwikkelrichtingen van het Stadhuismuseum. Samen met het gemeentelijke beleid wordt zo invulling gegeven aan de taakstelling van het museum.

In het verslag over 2024 sprak de raad van toezicht zijn zorgen uit over de op handen zijnde onderhoudswerkzaamheden aan het karakteristieke pand. De zo noodzakelijke werkzaamheden zijn ook daadwerkelijk van invloed geweest op het bezoekersaantal. Mede daardoor zijn de inkomsten achtergebleven op de verwachtingen en was 2025 in financiële zin geen goed jaar. Het hoge inflatiepercentage en de algemene stijging van het kostenniveau dragen helaas ook negatief bij aan het resultaat. De directeur-bestuurder en de raad hebben hieromtrent steeds overleg gevoerd met de verantwoordelijk wethouder. De raad ziet daaruit voor de komende jaren een betrokken en positieve houding.

Met genoegen heeft de raad de verschillende tentoonstellingen en presentaties in 2025 gezien. Het team van medewerkers en vrijwilligers hebben zich steeds ingezet om de bezoekers te verwelkomen en te verrassen. Daarvoor is de raad hen dankbaar. De raad realiseert zich dat het vinden van vaste medewerkers en voldoende vrijwilligers niet eenvoudig is. Voor de komende jaren moet hieraan dan ook veel aandacht worden besteed. Dank gaat ook uit naar de directeur-bestuurder die met niet aflatende energie betrokken is bij de ontwikkeling van het Stadhuismuseum. In 2026 gaat de directeur-bestuurder met pensioen. Daarom is de raad in het verslagjaar al begonnen met de voorbereidingen van het vinden van een opvolger, opdat een 'warme overdracht' kan worden gerealiseerd.

De ontwikkeling van een nieuwe semipermanente tentoonstelling en de verbouwing van de entree van het museum als ook de ontwikkeling van het Gravensteen staan nog hoog op het verlanglijstje van de organisatie. In 2025 zijn verdere plannen intern hiervoor ontwikkeld. De realisatie is evenwel niet eenvoudig, niet in de laatste plaats vanwege de hoge kosten en de impact van de benodigde werkzaamheden. Hierover zal in de komende periode verder worden beslist.

De raad is in 2025 viermaal bijeengeweest. In deze vergaderingen is steeds overlegd met de directeur-bestuurder over de gang van zaken rond het Stadhuismuseum, de financiële ontwikkelingen, het lange-termijnplan en de medewerkers/vrijwilligers. De Governance Code Cultuur is leidraad voor de raad. De raad heeft eenmaal het eigen functioneren en dat van de directeur-bestuurder geëvalueerd.

Over het verslagjaar 2025 wordt aan de directeur-bestuurder decharge verleend voor het in dat jaar gevoerde beleid. De raad verwijst verder naar het (financiële) jaarverslag voor een inhoudelijke toelichting en overzicht van de bedrijfsvoering over 2025.

De raad dankt iedereen die in 2025 betrokken is geweest bij de werkzaamheden en taken van de Stichting Stadhuismuseum.

Namens de raad van toezicht
Dr. Arjan van ’t Veer, voorzitter

BEHEER VAN DE GEMEENTELIJKE COLLECTIE

De Stichting Stadhuismuseum Zierikzee voert in opdracht van de gemeente Schouwen-Duiveland het beheer over de gemeentelijke collectie. Het doet dat op basis van de in 2015 opgestelde *Beheersovereenkomst museale collectie*.

Depotruimte

Bij de ingebruikname van het inpandige depot van het Stadhuismuseum is gerekend met twintig jaar groei van de collectie. Het einde van die termijn nadert en er wordt gezocht naar een oplossing voor de toekomst omdat de collectie blijft groeien. Een gezamenlijke oplossing voor verschillende of alle musea op Schouwen-Duiveland is daar mogelijk een optie. Ook onderzoekt de provincie Zeeland de mogelijkheden voor een Zeeuws depot.

De scheuren in de muren van het inpandige depot (voorheen de archiefkluizen) van het Stadhuismuseum zijn nog niet aangepakt. Onderzoek door een bouwbedrijf heeft uitgewezen dat de verzakking van het depot niet te wijten valt aan de scheefgezakte stand van de toren.
De ontwikkelingen worden gemonitord.

Collectieregistratie

Midden 2025 heeft de migratie van collectieregistratiesysteem Adlib naar Axiell Collections plaatsgevonden. In aanloop naar deze migratie zijn de ongebruikte thesaurustermen uit het systeem verwijderd. Daarnaast zijn diverse materiaalbenamingen, zoals hout en textiel, in de juiste hiërarchische structuur geplaatst. De migratie van de objectgegevens is naar wens verlopen. Medewerkers en vrijwilligers die met Adlib werkten konden probleemloos hun werkzaamheden in Axiell voortzetten.

De vrijwilligers collectieregistratie hebben veel werk verzet. Nieuwe aanwinsten zijn in Axiell opgenomen onder de objectnummers 5947a-e, 6287 t/m 6299. De Bibliotheekcatalogus in Axiell is bijgewerkt. De columns van Huib Uil zijn met terugwerkende kracht ingevoerd en waar van toepassing gekoppeld aan objecten in de collectie. De hele registratie van de waterschap-collectie nagelopen zodat deze online gepresenteerd kan worden. De collectie van het waterschap behelst voorwerpen die van nationaal belang zijn. Nadere duiding van het functionele gebruik van gereedschappen en instrumenten is aan te bevelen.
Er is onderzoek verricht naar de ca. 40 objecten, modellen van vissersschepen en vistuig, die op de Wereldtentoonstelling in 1910 in Brussel werden geëxposeerd. In 1929 komen de objecten, door het legaat van mr. A.J.F. Fokker, terecht in de collectie van het nieuw ingerichte Gemeentemuseum in Zierikzee, nu het Stadhuismuseum Zierikzee. Dit was een leuk item over ‘Onderzoek naar de collectie’ in de Nieuwsbrief voor de vrijwilligers. Bovendien is veel tijd besteed aan de prentencollectie (66 stuks) die de heer P.A. Knape aan het museum heeft overgedragen en die in de presentatie gebruikt kan worden. Er wordt gecontroleerd welke in de Historisch Topografische Atlas van het Zeeuws Archief Zierikzee ontbreken en deze worden dan indien gewenst overgedragen. Verder is gewerkt aan het verifiëren van informatie uit mappen met gegevens over de objecten uit de jaren 1960-1975. Vervolgens is ontbrekende informatie opgeborgen in de dossiers.

Naar aanleiding van de standplaatscontrole zijn er veel records waarin meerdere objecten waren samengevoegd nu gesplitst in enkelvoudige, een record per object, zodat er per object genoteerd kan worden waar deze zich bevindt. Met name tegels en scherven waren vaak geclusterd.
De collectie archeologische scherven is in 2025 beter gedetermineerd. De scherven zijn onderverdeeld in materiaalsoort en datering, verpakt, gelabeld en ingevoerd in Adlib/Axiell.
Een vrijwillige fotograaf heeft deze nieuw ingedeelde archeologische scherven gefotografeerd.
Verder heeft men zich gebogen over de notering van aanwinsten in de jaarverslagen van 1930-1984 en de gegevens in het collectieregistratiesysteem Axiell overgenomen. Vanaf 1985 zijn de gegevens uit het toen ingevoerde Aanwinstenregister gebruikt.

Inventarisatie in depot

De inzet van extra uren van een collectiebeheerder heeft de noodzakelijke standplaats- en conditiecontrole, die met enige regelmaat zouden moeten plaatsvinden, eindelijk mogelijk gemaakt. In hetzelfde traject is de kans aangegrepen om gegevens van de objecten aan te vullen en te actualiseren. Het internet biedt veel meer informatie dan voorheen beschikbaar was.

In 2025 zijn de werkzaamheden in de depots A t/m E voortgezet, met ondersteuning van een vaste vrijwilliger. Tijdens de standplaatscontrole van totaal 1620 objecten (2025) zijn ook weer afmetingen toegevoegd, materialen geverifieerd en is de conditie opgenomen. Door efficiënt inpakken en het verplaatsen van objecten van een lade naar een rol, is in depot A anderhalve lade aan extra ruimte gecreëerd. In depot A wordt op dit moment van schrijven nog gewerkt. Alle objecten worden, net als in de andere depots, nauwkeurig opgemeten. Bij de mutsen worden onder meer de lengte en breedte van de linten of de breedte van de kantstrook van de sluiermuts vastgelegd. Na het meten wordt al het textiel zorgvuldig opnieuw verpakt in nieuw vloeipapier.
De collectie merk- en proeflappen (151 stuks) is waar mogelijk aangevuld met technische beschrijvingen van de toegepaste borduurtechnieken. Wanneer aanwezig zijn ook de geborduurde initialen vastgelegd bij opschriften. Hoewel dit niet het primaire doel van het project was, is —met het oog op toekomstige online ontsluiting— steeds gestreefd naar het verrijken van beschrijvingen.
Ook is intern de betrokkenheid van collega's en vrijwilligers vergroot doordat de depotwerkzaamheden zichtbaar werden uitgevoerd in het Auditorium, dat als werkruimte is ingericht en benut.

Dit omvangrijke inventarisatieproject wordt, na afronding van de inpandige depotruimten, verder voortgezet in de expositieruimten en het externe depot. Continuering van het extra dienstverband is daarvoor essentieel.

Collectiedocumentatie

De documentatie van de collectie is ook dit jaar weer aangevuld met nieuwe gegevens. Door een vrijwilliger worden al jarenlang alle krantenknipsels gearchiveerd en gedigitaliseerd. Ook worden alle schenkingen en aankopen van boeken administratief bijgehouden en fysiek in de bibliotheek opgeborgen.

Restauratie en conservering

De deelcollectie glas en keramiek is niet eerder onder handen genomen. Een aantal objecten kwam inmiddels in aanmerking voor restauratie. Oude lijmen raken aan vervanging toe, ze verliezen kracht en vergelen storend. Breuken kunnen tegenwoordig beter worden ontstoord, onzichtbaar worden gemaakt. Een tiental voorwerpen konden direct ter plekke hersteld worden. Zeven objecten worden gerestaureerd in het atelier van Jennifer Green in Arnhem.

2194 verkleurde oude reparatie, voor en na

Voor het iriserende glas, onder andere afkomstig uit het wrak van de Roompot, zijn aanvullende maatregelen genomen. De betreffende objecten zijn waar mogelijk verplaatst naar een gesloten kast om verdere afschilfering van de iriserende laag te beperken. Het microklimaat in deze kast is mogelijk nog niet stabiel genoeg en de relatieve luchtvochtigheid mogelijk niet laag genoeg om afschilfering volledig te voorkomen. Mogelijke vervolgstappen zijn het sealen en verpakken van de objecten, al brengt ook contact met verpakkingsmateriaal risico's met zich mee, waaronder extra afschilfering.

In 2025 zijn de volgende voorwerpen naar een restaurator geweest:

- 6284 Peinture H. Bogaerts & Co in Boxtel, *portret van Elizabeth van Langeraad-Romijn*, 1916
- 6285 Nicolaas de Roode, *portret van mr. WJ.P. Kroef*, eerste helft 18e eeuw
- Zonder nummer, twee vogels van de verzameling van Wim Backhuys
- 0048 *baardmankruik*
- 0085 *wijnfles Steengracht*
- 0343 *bokaal van Sint Annagilde*
- 1783c *Wedgwood suikerpot*
- 2224a-b *miniatuur glasservies*
- 2716 *smeltkroes*
- 2985f *porseleinen schotel*
- 2994b *porseleinen schotel*
- 2997g *porseleinen schotel*
- 3621 *18e eeuws drinkglas*
- 4031 *19e eeuws bord, bodemvondst*

Nog in behandeling bij een restaurator zijn:

- 1327 *portret van C.J. Fokker*
- 1338 *portret van Hubregt Molenburgh*
- 3947 *portret van Francisca van Oosterhout en Maria Catharina van Hilst*
- *0150 kelkglas wapen van Zeeland*
- 1575 *theepot drakentuit*
- 2184 *bord Chinees porselein*
- 2194 *wandbord Delfts aardewerk*
- 2483d *wandbord Chinees porselein*
- 5633 *Glazen schaal op voet Roompot*
- *6293 Portret van Johanna Stoutenburg (op kosten van KZGW)*

Aanwinsten

De in dit verslagjaar verworven aanwinsten tot de gemeentelijke collectie staan gespecificeerd in bijlage 2 van dit verslag. Met de aanbieding van dit verslag aan de wethouder cultuur van de gemeente Schouwen-Duiveland zijn de objecten officieel opgenomen in de gemeentelijke collectie. De aanwinsten tot de vakbibliotheek van het Stadhuismuseum staan vermeld in bijlage 3 van dit verslag.

PRESENTEREN VAN DE COLLECTIE

De plannen voor het vernieuwen van de semipermanent presentaties zijn uitgesteld i.v.m. het vervangen van de klimaatinstallatie die in de diverse presentatieruimtes de temperatuur en de relatieve vochtigheid binnen de door de Museumvereniging gestelde normen houden. Wanneer de klimaatinstallatie vervangen gaat worden is op dit moment nog niet bekend.

Routing

Alle zalen hebben een eigen opvolgend nummer gekregen zodat het voor de bezoekers meer duidelijk is welke route ze kunnen volgen. De ervaringen zijn positief.

Wisselexposities

Het Stadhuismuseumteam heeft in 2025 negen wisseltentoonstellingen gehouden.
Alle wisseltentoonstellingen hebben op elk hun eigen wijze verdieping gebracht aan het verhaal van het leven op en rond Schouwen-Duiveland.

Jacob Quintus en de Sheboygan Nieuwsbode

18/03/2024 t/m 23/03/2025 (Archiefkabinet)

175 Jaar geleden is de *Sheboygan Nieuwsbode, de* eerste Nederlandstalige krant in de Verenigde Staten van Amerika, opgericht. Deze krant heeft zijn 'roots' op Schouwen. Emigrant Jacob Quintus (1821-1906), voormalig onderwijzer uit Zonnemaire, bedenkt het model voor de Nederlandse pers in Noord-Amerika naar voorbeeld van de Zierikzeesche Nieuwbode. De Zierikzeesche Nieuwsbode is op dat moment een protestkrant, die vijf jaar eerder (in 1844) voor het eerst wordt uitgegeven. De inhoud van de Sheboygan Nieuwsbode is tweeledig: Quintus voorziet de immigranten van nieuws uit het thuisland en Zeeland in het bijzonder, én bericht over actualiteiten in de Nieuwe Wereld. Ondanks het kortstondig bestaan heeft de krant een grote rol gespeeld in het ontstaan van informatiestromen en een netwerk van Nederlandse migranten in Noord-Amerika.

Eeuwfeest 1949; Zierikzee, bevrijd en gevierd

01/08/2024 t/m 13/04/2025 (Wisselruimte 0.06)

De Tweede Wereldoorlog liet Schouwen-Duiveland gewond achter. De Duitse bezetter had grote delen van het eiland onder water gezet en haar bewoners geëvacueerd naar andere delen van Nederland. Een groot bevrijdingsfeest bleef daarom uit. Om de bevrijding te vieren, gemeenschapszin onder haar bewoners te stimuleren en Zierikzee als toeristische plaats op de kaart te zetten, werd het jaar 1949 door het stadsbestuur aangegrepen om een groot feest te organiseren. Volgens de overlevering stichtte Zierik (Zierix) in 849 namelijk de nederzetting Zierikzee. Voor dit stichtingsjaar kunnen echter geen directe bewijzen worden aangevoerd.

De omvang van dit feest en de betrokkenheid van de eilandbewoners was en is tot op de dag vandaag ongeëvenaard. Een week lang doste de bevolking van Zierikzee en omringende dorpen zich uit in zelfgemaakte, historische kostuums. Ook werden een historische optocht, kermisplein, kinderoptocht, volksdansen en een openluchtspel georganiseerd.

Hierna was in deze ruimte het originele schilderij met De Potvis te zien, in bruikleen verkregen van de RCE Amersfoort.

Salomon Mesdach, een Zeeuwse meester uit de Gouden Eeuw

16/01/2025 t/m 15/06/2025 (Raadzaal)

De portretten van Salomon Mesdach (vermoedelijk 1575/80-ca. 1628) kenmerken zich door een hoge mate van verfijning. Als portretschilder drukte hij een belangrijk stempel op de Middelburgse kunstmarkt in de vroege zeventiende eeuw. Toch bleef zijn werk tot dusver grotendeels onopgemerkt. Recent onderzoek ten behoeve van deze eerste monografische tentoonstelling over Mesdach werpt nieuw licht op het leven en het oeuvre van de onbekende maar beminde meester.

Het vooralsnog enig bekende door Mesdach gesigneerde en gedateerde werk is een familieportret uit 1612, dat in de tentoonstelling is opgenomen. Aan dat schilderij kan op basis van stilistisch en technisch onderzoek een groep portretten worden gekoppeld. Deze werken vormen samen Mesdachs kernoeuvre, waaruit de bijzondere kwaliteit van zijn portretten duidelijk naar voren komt. Speciaal voor deze tentoonstelling zijn vier door Mesdach geschilderde kinderportretten weer samengebracht, nadat ze door vererving uit elkaar waren geraakt. Bovendien was een prachtig meisjesportret te zien dat voor het eerst aan het oeuvre van de schilder is toegevoegd.

In de tentoonstelling is bovendien uitgebreid aandacht besteed aan de schitterende kleding en sieraden waarmee de geportretteerden zijn getooid. Zo zijn naast de portretten ook sieraden, kledingaccessoires en kant uit Mesdachs tijd te zien.

Daarnaast zijn twee hedendaagse fotografische portretten getoond, gemaakt door de samensteller van de tentoonstelling en auteur van de bijbehorende publicatie, Carla van de Puttelaar. Zij liet zich hiervoor inspireren door het werk van Salomon Mesdach en verwerkte in de werken een vroeg zeventiende-eeuwse haarnaald en een achttiende-eeuwse rammelaar.

Hans Withoos; Zeeuwse gronden

08/02/25 t/m 01/06/25 (Zolder)

Zijn beelden zijn treffend en vervreemdend. In de unieke wereld van Hans Withoos worden bloemen gezaaid en melk uit de zee gehaald. We ontmoeten een mosselprinses, een oesterkoningin en een melkmeisje met een melksnor.

Fotograaf en kunstenaar Hans Withoos (1962) bouwt zijn werken laag voor laag op. In zijn fotografische schilderijen integreert hij de schilderijen van zijn voorvader Mathias Withoos (1627-1703) en diens kinderen. Hij gebruikt een beeldtaal die rijk is aan symboliek en verwijzingen naar oude kunsten, maar het geheel oogt overdadig, levendig en hedendaags.

De tentoonstelling *Hans Withoos. Zeeuwse gronden* toonde fotografische werken die zijn geschoten dan wel geïnspireerd op het Zeeuwse landschap en leven. Achter de schoonheid van de portretten en beelden schuilt een diepere laag: het confronteert met de vraag hoe wij omgaan met de aarde.

De Ster in 't Oosten; 225 jaar vrijmetselaarsloge in Zierikzee
01/04/2025 t/m 27/09/2026 (Archiefkabinet)

De Zierikzeese vrijmetselaarsloge De Ster in 't Oosten vierde in 2025 zijn 225-jarig bestaan. Het is daarmee de oudste vereniging van Schouwen-Duiveland, ontstaan ten tijde van de Bataafse Republiek (1795-1806). De vrijmetselarij is een van de oudste sociale netwerken ter wereld. Vanaf het begin van de achttiende eeuw verspreidt het gedachtegoed van deze broederschap zich vanuit Engeland over het Europese vasteland en vervolgens over de hele wereld.

'Vrijmetselarij' komt van het Engelse 'freemasonry'. De beeldtaal van de Orde van Vrijmetselaren onder het Grootoosten der Nederlanden is ontleend aan de bouwgilden en steunt op enkele Bijbelse verhalen. Uitgangspunt in deze symboliek is de bouw van de Tempel van Salomo als Tempel der Mensheid, de betere maatschappij die de vrijmetselaars willen realiseren. De persoonlijke ontwikkeling van een vrijmetselaar wordt na diens inwijding gekenmerkt door de drie graden van leerling, gezel en meester.

Wantrouwen naar aanleiding van het besloten karakter van de vrijmetselaarsloges heeft de beeldvorming in het verleden veelal gekleurd – een stigma waar de broederschap zichzelf niet in herkent. Deze presentatie legt de nadruk op persoonlijke verhalen, van leden die van belang zijn geweest voor de Zierikzeese loge én de vrijmetselarij in het algemeen.

De wereld van Wim Backhuys; Een wandeling langs de fauna van Schouwen-Duiveland
19/06/2025 t/m 16/11/2025 (Zolder)

Wie de wereld van bioloog dr. Wim Backhuys (1944) binnenstapt, ziet de natuur van Schouwen-Duiveland voortaan met andere ogen. De slechtvalk op de Dikke Toren, de wielewaal in de Westhoek of de zilvermeeuw in zijn eigen tuin: aan alle dieren verbindt hij weetjes, liedjes en persoonlijke verhalen waarmee ze tot leven komen.

In deze tentoonstelling nam Wim Backhuys de bezoeker mee op een denkbeeldige wandeling over het eiland. Zijn unieke verzameling natuurvondsten en opgezette dieren uit museumboerderij de Schouwse Schatkamer vormde het uitgangspunt voor een tocht door open weides en akkerland, langs binnenwateren naar bos en duin, het strand en de zee. Een wandeling over Schouwen-Duiveland is nooit meer hetzelfde.

Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw
03/07/2025 t/m 09/11/2025 (Raadzaal)

De Zeeuwse elite heeft zich graag en veel laten portretteren. Dat is al zo in de zeventiende eeuw, maar geldt zeker voor de achttiende eeuw. Deze tentoonstelling toont een keur aan portretten van Zeeuwen uit de achttiende eeuw.

Lokale portrettisten zijn er echter nauwelijks in de eerste helft van de achttiende eeuw. Men laat zich dan ook niet alleen in Zeeland portretteren, maar ook als men bijvoorbeeld voor zaken in Den Haag of voor familiebezoek elders is.

Om in de grote vraag naar portretten te voorzien komt Philip van Dijk (1683-1753) in 1708 vanuit Amsterdam naar Middelburg, waar hij tien jaar blijft. Zelfs na zijn vertrek naar Den Haag keert hij tot op hoge leeftijd terug 'met een jaerlyks reisje naer Zeelant'. Begin jaren vijftig verblijft Jan Palthe (1717-1769) korte tijd in Zeeland.

In het midden van de achttiende eeuw vestigt de uit Duitsland afkomstige Jean Henry Appelius (1721-na 1790) zich in Zeeland. Pas in het laatste kwart van de achttiende eeuw komen ook lokale portrettisten in beeld als Abraham Meertens (1747-1823) en Jacob Perkois (1756-1804).

In de tentoonstelling werden werken getoond uit de collecties van Kasteel Duivenvoorde, Kasteel Keukenhof, Museum De Lakenhal, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Zeeuws Museum, het Zeeuws Genootschap, het Zeeuws Archief, alsook van particulieren. Veel van deze portretten zijn zelden voor publiek te zien.

Herman Heuff; Schouwen-Duiveland door de ogen van Herman Heuff

12/11/2025 t/m 03/05/2026 (Wisselruimte 0.06)

Gedurende zijn hele leven voelt de Haagse Hermanus Davinus Heuff (1875-1945) zich verbonden met Schouwen-Duiveland. In 1904 trouwt hij in Zierikzee met Jacobina Tannetje (Tanne) Schoonakker (1877-1976). Haar familie woont in Rotterdam maar is afkomstig uit Zierikzee. Het echtpaar gaat in Voorburg wonen, waar drie dochters worden geboren. Uiteindelijk verhuist de familie naar Heemstede.

Schouwen blijft echter trekken. Tannes familie huurt jarenlang regelmatig de lichtwachterswoning De Verklikker in de duinen bij Haamstede. Herman en Tanne zijn daar vaak met hun kinderen en vrienden. De steeds veranderende duinen, die nog niet met helmbeplanting zijn vastgelegd, zijn voor Heuff een bron van inspiratie. Als liefhebber van oude gebouwen en zeilschepen tekent, etst en schildert hij ook diverse plekken in Zierikzee. Zijn laatste ets etst hij vanuit het raam van De Verklikker. In datzelfde jaar, 1932, wordt hij blind aan een oog en een jaar later aan beide ogen. Hij blijft actief als kunstenaar: gedurende die jaren vervaardigt hij plastieken van keramiek.

Deze tentoonstelling toont een selectie uit het werk van Herman Heuff dat hij heeft gemaakt op Schouwen-Duiveland.

Vrouwelick; Jacob Cats' - achterhaald of actueel?

11/12/2025 t/m 08/11/2026 (Zolder)

Als je verliefd bent, volg je dan je hart? Volgens de 17de-eeuwse dichter Jacob Cats moeten mensen hun gevoelens beheersen en zich niet zomaar door hun verlangens laten leiden. Deze en vele andere morele lessen beschrijft Cats in Houwelick, een huwelijkshandboek op rijm uit 1625.

In dit werk staat vooral de rol van de vrouw centraal. De positie van vrouwen ten opzichte van mannen staat vandaag de dag volop in de belangstelling. Sommige mensen grijpen terug op een natuurlijke orde of religieuze overtuigingen om een traditionele rolverdeling te verdedigen. Anderen pleiten juist voor gelijke kansen, zelfbeschikking en een evenwichtige vertegenwoordiging in de publieke ruimte.

De tentoonstelling neemt het 400 jaar oude boek als vertrekpunt om deze standpunten te verkennen. Geven Cats' verzen uiting aan een patriarchaal en traditioneel wereldbeeld?
Of getuigen ze van waardering voor vrouwelijke kracht? Bezoekers kunnen meedenken over de rol van vrouwen én mannen, toen en nu.

Collectie online

Aan de voorbereiding van het online zetten van delen van de collectie wordt continu gewerkt in het collectieregistratiesysteem, zowel door medewerkers als door vrijwilligers.

Zoals eerder vermeld is in de loop van 2025 overgestapt van het collectieregistratiesysteem Adlib naar diens opvolger Axiell Collections. De migratie van de objectgegevens is zo goed als vlekkeloos verlopen. Door de systeembeheerder moet er nog een nieuwe methode van het online plaatsen worden uitgewerkt via Wordpress. Zodra dit is gerealiseerd kunnen er eenvoudig nieuwe objecten online worden vrijgegeven.

ACTIVITEITEN

Het Stadhuismuseumteam organiseert jaarlijks een aantal activiteiten die waar mogelijk verdieping bieden bij de lopende presentaties. Hieronder volgt een chronologisch overzicht.

- **Opening:** 15 januari 2025 opening tentoonstelling *Salomon Mesdach*, *een Zeeuwse meester uit de Gouden Eeuw*
- **Schoolbezoek**: 04 februari 2025 hebben 15 leerlingen van de basisschool de Schoener uit Brouwershaven spelenderwijs via de les *Wie, wat bewaart* het Stadhuismuseum ontdekt
- **Opening:** 7 februari 2025 opening tentoonstelling *Hans Withoos*; *Zeeuwse gronden*
- **Terugplaatsing Neptunus**: 17 maart 2025 werd de gerestaureerde Neptunus teruggeplaatst op zijn vertrouwde plaats, hoog boven op de toren van het Stadhuismuseum
- **Lezing Hans Withoos**: 25 maart 2025 gaf Fotograaf en kunstenaar Hans Withoos een indrukwekkende presentatie over zijn fotografische werken die zijn geschoten dan wel geïnspireerd op het Zeeuwse landschap en leven
- **Openingstelling:** 1 april 2025 opening tentoonstelling *De ster in 't Oosten;225 jaar vrijmetselaarsloge in Zierikzee*
- **Schoolbezoek**: 3 en 10 april 2025 hebben ongeveer 50 middelbaar beroepsonderwijs (internationale)leerlingen een tekenopdracht gemaakt over de tentoonstelling Salomon Mesdach en een rondleiding gehad door het Gravensteen
- **Geoweek**: Van 12 mei tot en met 19 mei 2025 hebben er verschillende basisschoolleerlingen deelgenomen aan de Geoweek in het Stadhuismuseum onder leiding van de educatiegroep
- **Lezing naaldkanten**: Op 17 mei 2025 is er door Jolanda Enzlin-Kwast een lezing en demonstratie over naaldkanten gegeven. Dit was een mooie aanvulling op de tentoonstelling Salomon Mesdach
- **Lezing historische sieraden**: Op 21 mei 2025 heeft Martijn Akkerman, bekend van het televisieprogramma 'Tussen Kunst en Kitsch' een voordracht gegeven. Hij heeft iedereen meegenomen in de wereld van juwelen en mode tijdens een boeiende lezing.
  Als sieradendeskundige, wist Akkerman het publiek te fascineren met verhalen over de symboliek, herkomst en het vakmanschap achter historische sieraden.
- **Expertmeeting Salomon Mesdach**: Op 22 mei 2025 was er een expertmeeting gewijd aan de 17e-eeuwse schilder Salomon Mesdach uit Zeeland. Tijdens deze bijeenkomst werd zijn oeuvre onder de loep genomen: karakteristieke portretten van Zeeuwse regenten, geschilderd met opmerkelijke precisie en ingetogen expressie. Deskundigen en betrokkenen wisselden inzichten uit over zijn techniek, positie binnen de Zeeuwse kunstwereld en de culturele context waarin hij werkte. De bijeenkomst leverde waardevolle bijdragen aan het onderzoek naar deze bijzondere kunstenaar, wiens werk nog altijd onderbelicht is
- **Symposium vrijmetselarij**: Op 23 mei 2025 trok het symposium over de vrijmetselarij een volle Trouwzaal. Het was fijn om te zien hoeveel mensen benieuwd waren naar het verhaal achter de symboliek en tradities
- **Schoolbezoek**: Op 5 juni 2025 bezochten leerlingen van het Calvijn College uit Goes het Stadhuismuseum. Er werd o.a. een teken workshop gegeven door hun eigen tekenleraar die zich had verdiept in de schilderijen van Salomon Mesdach
- **Werkbezoek gemeente**: 10 juni 2025 was er een werkbezoek van het college van B&W van de gemeente Schouwen-Duiveland. Ze hebben een rondleiding gekregen van de directeur-bestuurder

- **Archeologiedagen**: 13 en 14 juni 2025 werden er archeologie spreekuren gehouden door de vrijwilligers Archeologie van het Stadhuismuseum. Hier konden bezoekers binnen lopen met hun vondsten en werden deze bekeken en besproken
- **Schoolbezoek**: 17 juni 2025 bezochten leerlingen van de Pontes Pieter Zeeman het museum
- **Opening:** 18 juni 2025 opening tentoonstelling *De Wereld van Wim Backhuys; Een wandeling langs de fauna van Schouwen-Duiveland*
- **School stage**: 26 juni 2025 kwamen een paar leerlingen van de Pontes Pieter Zeeman voor de Pieter Zeeman Doet!-dag, zij kregen een Archeologische stage
- **Opening:** 2 juli 2025 opening tentoonstelling *Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw*
- **Festival Zeeland Klassiek**: 5 juli 2025 was er in de trouwzaal een optreden van festival Zeeland klassiek. Hierbij klonken mooie muziekstukken door de trouwzaal van het Stadhuismuseum
- **Open Monumentendag**: 13 september 2025 was het Stadhuismuseum gratis te bezoeken tijdens Open Monumentendag. Door onder andere de leuke activiteiten Lego, gitaarmuziek door Dik de Koning en een presentatie van de Streekdrachtvereniging De Arke in het Stadhuismuseum zijn er ruim 1000 bezoekers ontvangen. Ook het Gravensteen is met 750 bezoekers goed bezocht
- **Expertmeeting Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw**: 30 oktober 2025
  Zeven sprekers hebben vanuit hun eigen expertise een onderwerp toegelicht m.b.t. de Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw. Van de afgebeelde juwelen en het menu tot en met heraldiek in de achttiende eeuw. Middels deze expertmeeting biedt het museum gelegenheid voor experts en geïnteresseerden om van elkaar te leren en met elkaar in gesprek te gaan
- **Tussen Kunst en Kitsch Extra**: 31 oktober 2025 zijn er opnames gemaakt in het Stadhuismuseum voor een special van het programma Tussen Kunst en Kitsch Extra met Jim van der Meer Mohr en Martijn Akkerman.
- **Doe-us**: 3 tot en met 7 november 2025 liep het project Doe-us. In deze dagen is het Stadhuismuseum bezocht door 163 basisschoolleerlingen van het eiland. Ze hebben aan een educatief programma deelgenomen
- **Openstelling:** 11 november 2025 start van de tentoonstelling *Herman Heuff; Schouwen-Duiveland door de ogen van Herman Heuff*
- **Huis van Sinterklaas**: 17 november tot en met 5 december 2025 is het Stadhuismuseum gesloten geweest voor het Huis van Sinterklaas Schouwen-Duiveland. Elk jaar neemt de Sint met zijn Pieten intrek in het museum. Hier kunnen de kinderen (en volwassenen) genieten van een rondleiding door het museum o.l.v. de Pieten. Dit jaar zijn er 1032 basisschoolleerlingen en 782 particuliere bezoekers geweest
- **Opening:** 10 december 2025 opening tentoonstelling *Vrouwelick; Jacob Cats'-achterhaald of actueel?*
- **Zeelicht**: 5 tot 12 december 2025 Het Stadhuismuseum was opgenomen in de route van Zeelicht. Er was een mooie projectie van vliegende vogels op de voorgevel van het Stadhuismuseum Zierikzee te bekijken. De ramen waren hiervoor van wit doek voorzien.
- **Beiaardconcerten**: In de zomervakantie zijn er in totaal vijf beiaardconcerten gegeven. Stadsbeiaardier Janno den Engelsman heeft ook dit jaar weer een gevarieerd programma van beiaardiers en carillonmuziek samengesteld

EDUCATIE

Conceptontwikkeling nieuwe jeugdroutes

In het afgelopen jaar is de basis gelegd voor nieuwe jeugdroutes in het Stadhuismuseum.
Er zijn concepten uitgewerkt voor drie routes, elk gericht op een specifieke doelgroep:

- 4-7 jaar: Doortje Duif en het verloren torenlied
- 8-12 jaar: Het gildeboek van het Stadhuis
- 12+: Het raadsel van de sleutel

Deze vaste museumroutes zijn bedoeld om de collectie op een aantrekkelijke en toegankelijke manier te presenteren aan jonge bezoekers. Hiermee wil het museum het aantal individuele bezoekers, zoals gezinnen en jongeren, nog verder vergroten.

Onderwijs

Les 'Duik in de wereld van een onderwaterarcheoloog!'

Voor groep 7 en 8 van de basisschool is er een nieuwe museumles gemaakt. Gedurende de Geoweek 2025 is deze les geboekt door vijf schoolgroepen van drie verschillende scholen.
In deze les duiken leerlingen in het mysterie van een écht 19e-eeuws scheepswrak: de Roompot. Met dagboekfragmenten, oude documenten en spannende vondsten uit zee gaan ze aan de slag als onderwaterarcheoloog. Ze werken samen in groepjes van 2-4 leerlingen om alle onderzoek dossiers 'op te lossen'.

Doe-us

Het tweejaarlijkse cultuureducatieproject Doe-us! vond voor de achtste keer plaats van 3 november t/m 7 november 2025. Tijdens deze week hebben de groepen 7/8 van twintig basisscholen van Schouwen-Duiveland op één dag twee musea op het eiland bezocht.
In totaal brachten 163 leerlingen een bezoek aan het Stadhuismuseum en namen zij deel aan een gevarieerd activiteitenprogramma:

- Portretschilderen: De leerlingen kregen uitleg over de basis van het schilderen van een portret. Ze leerden meer over de opbouw van een gezicht en maakten vervolgens hun eigen portret
- Zeeuwse portretten bekijken met kijkwijzer: De leerlingen bestudeerden 18e-eeuwse portretten aan de hand van een kijkwijzer met doe opdrachten
- Op avontuur met Backhuys: Deze activiteit bestond uit twee onderdelen. Eerst gingen de leerlingen aan de slag als bioloog, met een vogelkaart en verrekijker in de hand. Daarna speelden ze een 'Wie is het?-spel' met vogels uit de expositie

Overige schoolbezoeken

Naast de bovenstaande schoolbezoeken zijn er ook twee keer programma's op maat samengesteld. Eén schoolgroep wilde het bezoek graag wijden aan Job Baster. Een andere klas koos ervoor om het 'oude' spel Mogge's Erfenis te spelen.

Activiteiten

Workshops kantklossen

In het voorjaar konden bezoekers van het Stadhuismuseum kennismaken met de eeuwenoude kunst van het kantklossen. In drie inloop-workshops, begeleid door mevrouw van den Heuvel van de Kantkring 't Oude Raadhuis uit Lekkerkerk, leerden zowel kinderen als volwassenen de beginselen van dit verfijnde ambacht. De workshops maakten deel uit van de tentoonstelling *Salomon Mesdach – Een Zeeuwse Meester uit de Gouden Eeuw*.

Archeologiedagen

Het Stadhuismuseum deed mee met de Nationale Archeologiedagen. Tijdens de 'archeologie-spreekuren' konden bezoekers archeologische vondsten meenemen waarvan zij niet wisten wat het was. De archeologie-vrijwilligers van het museum gaven uitleg over de meegenomen objecten en vertelden over het werk dat zij voor het museum verrichten.

Maand van de Geschiedenis

Het thema van de Maand van de Geschiedenis in 2025 was 'Natuurlijk'. In oktober was de tijdelijke tentoonstelling *De wereld van Wim Backhuys* te zien. Deze expositie bestond uit een unieke verzameling natuurvondsten en opgezette dieren uit museumboerderij de Schouwse Schatkamer van bioloog Wim Backhuys. De collectie sloot perfect aan bij het thema van de Maand van de Geschiedenis. Daarom organiseerde het Stadhuismuseum in oktober diverse activiteiten voor jong en oud, passend bij deze tentoonstelling.

- Op avontuur met Wim Backhuys: Bioloog Wim Backhuys vertelde boeiende verhalen en verrassende weetjes over de dieren van het eiland en hun geschiedenis
- Interactief verhaal voor jong en oud over de natuur van Schouwen-Duiveland: Boswachter Otto de Kat (Natuurmonumenten) nam de bezoekers mee in zijn kennis én liefde voor het landschap en de dieren die er leven
- Knutselworkshop 'Maak een natuurlijk kunstwerk': Kinderen konden hun creativiteit de vrije loop laten en kunstwerken maken van bladeren en andere natuurlijke materialen. De inspiratiebron was een bijzondere 18e-eeuwse verzameling gedroogde planten (een herbarium) uit de collectie van het Stadhuismuseum

Flitstours

Gedurende het hele jaar zijn in de vakantieperiodes flitstours georganiseerd: korte tours langs de highlights van het museum. Deze tours dienen als introductie op het museumbezoek, waarna bezoekers zelfstandig verder op ontdekking kunnen gaan.

Open Monumentendag

De Open Monumentendag was een drukbezochte dag. Er was een uitgebreid activiteitenprogramma: muziekoptredens, een presentatie door de Streekdrachtvereniging de Arke en de mogelijkheid om mee te bouwen aan de Dikke Toren van LEGO. Ook het Gravensteen was de hele dag geopend voor publiek. In totaal trok de Open Monumentendag 1033 bezoekers in het Stadhuismuseum en 750 bezoekers in Het Gravensteen.

Aanbod bij tijdelijke tentoonstellingen

Sommige tijdelijke tentoonstellingen lenen zich uitstekend voor een educatieve uitbreiding voor de jonge bezoekers. Afgelopen jaar hebben we bij twee tentoonstellingen extra aanbod ontwikkeld.

Kijkwijzer

Bij de expositie *Salomon Mesdach – Een Zeeuwse Meester uit de Gouden Eeuw* is een kijkwijzer gemaakt voor families met kinderen. De kijkwijzer prikkelde kinderen op een speelse manier om aandacht te besteden aan details en zo op een andere manier naar schilderkunst te kijken.

Jeugdroute

Bij de tentoonstelling *De wereld van Wim Backhuys; Een wandeling langs de fauna van Schouwen-Duiveland* is een jeugdroute uitgezet. Deze route leidde kinderen van 8 tot 12 jaar (jongere kinderen onder begeleiding van volwassenen) door de expositie. Ze gingen aan de slag als bioloog, met een verrekijker en vogelkaart in de hand, en maakten kennis met verschillende vogelsoorten. De jeugdroute was een waardevolle aanvulling en werd goed bezocht door jonge bezoekers.

BEZOEK

Het onderhoud aan de buitengevel heeft geduurd tot 18 juli 2025. Dit heeft ervoor gezorgd dat het Stadhuismuseum minder zichtbaar is geweest en minder bezoekers heeft gekregen dan verwacht. Het totaal aantal bezoekers in dit verslagjaar is uitgekomen op 18.263.
19,6% van deze bezoekers heeft gratis toegang gekregen. Dit is onder het al jaren nagestreefde maximum van 20% aan gratis bezoekers. Het merendeel van de gratis bezoekers in dit verslagjaar heeft het museum bezocht op de landelijke *Open Monumentendag*. Een ander deel van de gratis bezoekers betreft museumcollegae, die als bruikleengever of als lid van de International Council of Museums recht hebben op gratis toegang.

Bezoek online

De website van het Stadhuismuseum is in 2025 in totaal 237.000 keer bezocht. Dit heeft geresulteerd in onder andere 42.229 keer een bezoek aan de 'homepage' www.stadhuismuseum.nl, 34.658 keer aan de pagina Gravensteen, 27.912 keer aan de pagina tentoonstellingen, 34.737 keer aan de pagina bezoekersinformatie en 24.268 keer aan de pagina collectie.

6.248 Zoekers op het internet vonden de website van het museum via het trefwoord 'Stadhuismuseum Zierikzee', 5.552 zoekers op 'Museum Zierikzee', 2.626 op 'Zierikzee museum', 986 op 'Gravensteen Zierikzee' en 885 op 'Gevangenis Gravensteen'. Dit heeft geleid tot 16.297 concrete bezoeken van de website.

137.166 bezoeken zijn afkomstig van een mobiel apparaat, 94.093 van een desktop en 5.408 van een tablet. Dit betekent dat circa 94.000 bezoekers het museum hebben gezocht vanuit hun thuissituatie. Circa 180.474 van de online bezoeken is afkomstig van een IP-adres in Nederland, 9.194 van een IP-adres in België, 6.016 in Duitsland en verrassend genoeg 10.882 uit de Verenigde Staten, 4.413 van een IP-adres in Spanje.

Openstelling

In 2025 was het Stadhuismuseum in totaal 1.824 uur voor het publiek geopend.

CULTUREEL ONDERNEMERSCHAP

Doordat de steiger aan de voorzijde van het museum is blijven staan tot 18 juli 2025 is er langer sprake geweest van een lager aantal betalende bezoekers. Dit heeft ook tot gevolg dat er minder is omgezet in de museumwinkel en in het museumcafé. De trouwzaal heeft in die periode ook minder huur opgeleverd.

STADHUISMUSEUM IN DE PUBLICITEIT

Vanwege de beperkte zichtbaarheid door de steiger heeft het Stadhuismuseum meer geadverteerd dan in voorgaande jaren. Verder is veel aandacht en energie gestopt in het genereren van 'free publicity' rondom de exposities en activiteiten van het museum.

Nieuwsbrief Mailstraat

Om de bezoekers en belangstellenden op de hoogte te houden van de activiteiten van het Stadhuismuseum is in februari begonnen met een digitale Nieuwsbrief. Deze is in 2025 vier keer uitgekomen.

Aan de vrijwilligers werd wekelijks een interne nieuwsbrief gestuurd: de Week me up(date).

SAMENWERKING

Vanuit het Stadhuismuseum is ook dit jaar weer nauw samengewerkt met de kleine musea binnen de gemeente. De directeur-bestuurder heeft als voorzitter van de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland veel tijd besteed aan de begeleiding van de kleine musea in operationele zaken en de vertegenwoordiging richting de gemeente en provincie.

De samenwerking met het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen op het terrein van een inventarisatie van de documentatie over geportretteerden Zeeuwen is voortgezet.
De inspanning vanuit het Stadhuismuseum betreft het digitaliseren en aanvullen van de beschikbare documentatie zodat die later online kan worden aangeboden.

In het kader van de reeks wisselexposities onder de gezamenlijke noemer *Zeeuwse meesters uit de Gouden Eeuw* is dit verslagjaar samengewerkt met Carla van de Puttelaer als gastconservator voor *Salomon Mesdach* en met drs. Jim van der Meer Mohr voor *Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw*. Met prof. Karen Hearn is de expositie en publicatie over de Engels Nederlandse schilder Cornelius Jonson van Ceulen voor de eerste helft van 2026 voorbereid. Met drs. Bernard Vermet is voor de tweede helft van 2026 afgesproken een expositie over het leven en werk van de Zeeuwse kunstschilder en technisch tekenaar Daniel de Blieck (1610-1673) samen te stellen.
Met dr. Edwin Buijsen zijn afspraken gemaakt om binnen de genoemde reeks een expositie over kleine landschappen te houden in de eerste helft van 2027. De bruikleenaanvragen gingen eind dit jaar al de deur uit. Voor deze reeks exposities wordt samengewerkt met diverse musea in binnen- en buitenland, het Zeeuws Archief en met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Veel dank is ook verschuldigd aan kunstenaar Hans Withoos, bioloog verzamelaar Wim Backhuys, de Zierikzeese vrijmetselaarsloge en alle bruikleengevers.

PERSONEEL

In of uit dienst

Rianne van Wijnen, collectiebeheerder, van 1 mei 2025 tot 31 december 2025 een uitbreiding van 16 naar 24 uur per week ten behoeve van de migratie van Adlib naar Axiell.

Conservator Inge Bogers-Schipper is van 32 naar 20 uur per week gegaan

Conservator Iris van der Zande heeft per 1 februari een contract van 16 uur per week gekregen

Educatiemedewerkster Anne van Hekke is per 1 juli 2025 voor 16 uur in dienst getreden

Met scholier Feline Brandenbarg is opnieuw een contract afgesloten per 1 juli op basis van een 0-uren contract

Liza de Bie heeft per november 2025 een vaste aanstelling gekregen als medewerker educatie en communicatie

Rianne Bakker heeft per 1 januari 2025 een vast contract gekregen voor 32 uur per week als projectleider presentaties

Teammeetings:

Grenzeloos, Coaching, Training en Advies heeft in 2025 een traject begeleid om de teambuilding te bevorderen. Er hebben verschillende sessies plaatsgevonden.

Ziekteverzuim

We hebben in 2025 met drie langdurige zieken te maken gekregen:

Inhuur

De functie systeembeheer is extern ingevuld. In 2025 hadden de werkzaamheden, naast de zorg voor de algehele IT-infrastructuur, betrekking op de migratie naar Axiell, de collectie online en het beheer van iPads en touchscreens en kleine technische werkzaamheden.

Rosalinde van Ingen Schenau is ingezet voor de vormgeving en samenstelling van de tentoonstellingen Herman Heuff van Vrouwlick van Jacob Cats.

Ribos interieur montage is een paar keer ingehuurd voor tentoonstellingsbouw.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is in dit verslagjaar stabiel gebleven. Gedurende het kalenderjaar zijn enkele bijeenkomsten georganiseerd. De jaarlijkse vrijwilligers dag is dit jaar geweest naar Museum het Warenhuis in Axel en naar Museum Hulst.

Opleiding

Enkele medewerkers zijn naar informatiebijeenkomsten c.q. workshops geweest.

Huisvesting medewerkers

Er is ruimtegebrek in het pand:

- tekort aan kantoor-vergaderruimte
- tekort opslagruimte voor expositiematerialen zoals vitrines en panelen
- tekort aan werkruimte voor met name techniek en tentoonstellingsbouw

In 2025 is de hele kantoorindeling omgezet om de beschikbare ruimte zo optimaal mogelijk te kunnen gebruiken. Er is een kantoor 'onderzoek, presentatie en educatie', kantoor 'collectiebeheer, techniek en beveiliging', directiekamer met vergadertafel (te klein voor gezamenlijk werkoverleg), kamer 'secretariaat en vrijwilligersmanager'.

Bovendien wordt tijdelijk gewerkt op de onverwarmde zolder boven de kantoren en is het Auditorium voor organisatie- en stafdoeleinden in gebruik genomen en niet langer toegankelijk voor publiek.

GEBOUW

Het voormalige stadhuis van Zierikzee

Vanwege de werkzaamheden aan de buitengevel heeft het voormalige stadhuis van Zierikzee vanaf juni 2024 tot 18 juli 2025 in de steigers gestaan. De begane grond aan de voorzijde van het complex is nog niet onder handen genomen en vertoont inmiddels duidelijke tekenen van noodzakelijk onderhoud. De belendende panden en de achterzijde van het stadhuis zijn ook nog niet aangepakt.

Schildersbedrijf Tolhoek is in december binnen op de eerste etage begonnen met het opfrissen van de muren en zal zijn werk in januari 2026 voortzetten.

GRAVENSTEEN

De gevangeniscellen in het Gravensteen

Het Stadhuismuseumteam heeft ook dit verslagjaar op de woensdag- en zaterdagmiddagen leuke rondleidingen kunnen organiseren door de gevangeniscellen van het Zierikzeese Gravensteen, dankzij een aantal enthousiaste vrijwilligers. Een structurele 'overname' van het Gravensteen als onderdeel van het Stadhuismuseum is nog altijd niet gerealiseerd. De organisatie verwacht dat dit in de komende jaren ook nog niet het geval zal zijn. Waar mogelijk worden wel oriënterende voorbereidingen getroffen.

FINANCIËN

Het exploitatieresultaat 2025 wordt separaat in het door de accountant opgestelde *Jaarrapport 2025* aan de gemeente aangeboden.

BIJLAGE 1 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting Stadhuismuseum Zierikzee bestond in 2025 uit:

Mr. dr. J.C. van 't Veer, Renesse, voorzitter

- *Functie*: consultant
- *Nevenfuncties:*
  - Secretaris muziekvereniging Luctor et Emergo, Renesse (onbezoldigd)
  - Bestuurslid muziekvereniging Crescendo Dreischor (onbezoldigd)

Drs. M. Janse, Middelburg, vicevoorzitter

- *Functie:* kantoordirecteur ABN AMRO MeesPierson, Goes
- *Nevenfunctie:* bestuurslid bij muziekvereniging Luctor et Emergo, Renesse (onbezoldigd)

Dr. H. Uil, Zierikzee,

- *Functie*: voormalig gemeentearchivaris Schouwen-Duiveland, Zierikzee
- *Nevenfuncties:*
  - Lid van de Raad van Advies van de Stichting Monumenten Schouwen-Duiveland (bezoldigd) president-commissaris van de Slavenkas te Zierikzee (onbezoldigd)
  - Lid van de redactie van het Bulletin van de Stichting Oude Zeeuwse Kerken (onbezoldigd)

Mw. drs. E.M. van Duin, Schuddebeurs

- *Geen functie en nevenfuncties*

Mw. ir. K.J. Nije, Zierikzee

- *Functie*: architect en partner van WTS-architecten, Vlissingen

Dr. A.A.J Scheffers, Zierikzee, directeur-bestuurder

- *Functie:* directeur-eigenaar klinkaart bv, bureau voor museum- en collectiemanagement, *nevenfuncties:*
  - Voorzitter en penningmeester a.i. Stichting Uitgeverij Clinkaert (onbezoldigd)
  - Voorzitter Vereniging Musea Schouwen-Duiveland (onbezoldigd)
  - Bestuurslid Vereniging Zeeuwse Musea (onbezoldigd)

BIJLAGE 2 Samenstelling Gemeentelijke collectie

Verworven door schenking

- Dhr. R.E.O Ekkart, Rijswijk (Zuid-Holland),
  - *Portret van Isaac Marinus Warnier uit Brouwershaven, objectnr. 6287a*
  - *Portret van Pieternella Hendrikse uit Brouwershaven, objectnr. 6287b*
- Mevr. J.P. Schot, Zierikzee,
  - *Kookpot of grape, gevonden in Ouwerkerk, objectnr. 6289*
  - *Zalfpot, gevonden in Zierikzee, objectnr. 6290*
- Gemeente Schouwen-Duiveland, Zierikzee,
  - *Kikker van fontein Havenpark Zierikzee, objectnr. 6291*
  - *Kikker van fontein Plein Montmaertre Zierikzee, objectnr. 6292*
- Genootschap Kor en Bot, Zierikzee,
  - *Hielbeen mastodont uit de Oosterschelde, objectnr. 6295*
- Dhr. P. van Beveren, Zierikzee,
  - *Zilveren Anjer voor Piet van Beveren (1894-1970), objectnr. 6297a*
  - *Zilveren Anjer medaille voor P. van Beveren (1894-1970), objectnr. 6297b*
  - *Cassette Zilveren Anjer voor P. van Beveren (1894-1970), objectnr. 6297c*
- Mevr. S. Eggink-du Burck, Zierikzee,
  - *Vaandel boogschietclub TOG uit Zierikzee, objectnr. 6299*
- Anonieme schenker
  - *Wijnglas Rotary Zierikzee, objectnr. 6294*
  - *Schouwen-Duiveland quizz, objectnr. 6298*

Verkregen bruikleen lange duur

- Zeeuwse Museumstichting/ collectie KZGW (G2025-14), Middelburg,
  - *Portret van Johanna Stoutenburg (1621-1664), objectnr. 6293*

Verlengde bruiklenen lange duur

- Aan Stichting Brusea, Bruinisse ten behoeve van de vaste presentatie
  - 1256 *model kotter BRU 75*
  - 1287 *oestervaatje*
  - 2346a *tang oesterteelt*
  - 1314 *elger*
  - 1317a *oestermes met houten handvat*
  - 1310b *oesterkorf*

Verleende bruiklenen korte duur

- Aan Streek-en Landbouwmuseum Goemanszorg, Dreischor, voor de tentoonstelling *Meekrap*
  - 0851 *stempel garancinefabriek*
  - 0852 *stempel garancinfabriek*
  - 0377 *zilveren troffeltje*
  - 0394a *olielamp uit meestoof*
  - 2066a *brandmerkijzer Zierikzee*
- Aan Rijksmuseum van Oudheden, Leiden, ten behoeve van de tentoonstelling *Boven het Maaiveld, 25 jaar archeologische vondsten*
  - 5384 *insigne Sint Nicolaas* (eigendom van Zeeuws Archeologisch depot)

Beëindigde ingekomen bruiklenen

- Sinds 2022 in depot gehouden bruikleen retour aan Museum Het Valkhof, Nijmegen
  - Arnoldus van Anthonissen, *Gezicht op het Valkhof,* olieverf op doek (1989.12.9)
- In depot gehouden voor particulier
  - Salomon Mesdach*, portret van 15-jarig meisje,* 18e eeuw

Ontzameld

- 2885 Eppo Doeve, *Henk van Ulsen, in Gogol's Dagboek van een Gek*, borststuk
  2886 Eppo Doeve, *Henk van Ulsen, in Gogol's Dagboek van een Gek*, staand figuur

BIJLAGE 3 Aanwinsten bibliotheek

Verwerving door schenking

Schenking van:

- **Auteur:** Anneke Bakker, *Bekranst. De krans als symbool in de zeventiende-eeuwse schilderkunst*, Zwolle 2024
- **Watersnoodmuseum:** Fiona Rempt, *Helden op poten*, Alkmaar 2024
- **dhr. Hans Withoos:**
  - Albert Boersma, *Ander licht op Withoos, drie generaties Withoos*, Amersfoort 2021
  - Aukje Vergeest, *Ander licht op Withoos,* Amersfoort 2021
  - Hans Withoos, *Photographic Painting*, Bunnik 2017
- **KMSKA:** Hannah Iterbeke, *Ridders van het gulden vlies*, België 2024
- **Mevr. A.G. de Munnik:** I.s.m. Rijksarchief, Visscher-Romankaart van Zeeland, Alphen aan de Rijn 1973
- **Auteur:** Uitgave Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap, 1981, 1982, 1990, 1991, 2001, Middelburg
- **Uitgever:** Gert van Engelen, Wereldregio*, '53. Drieënvijftig opgediepte verhalen over de ramp '53,* Zierikzee 2022
- **Dhr. J. Wessels:** R.M. van Heeringen en M.P. de Bruin, Provincie Zeeland, Karolingische burchten in Zeeland, Provincie Zeeland, Bureau TRF 1993
  - J.A. Trimpe Burger, Provincie Zeeland, De Romeinen in Zeeland, Goes 2e druk 1999
  - Jan J.B. Kuipers, Provincie Zeeland, Zilt en Zoet, Zierikzee 2e druk 2000
  - P. Stockman en P. Everaers, Provincie Zeeland, Versterckt Zeeland, Zierikzee 2e herziene druk 2000
  - Jan J.B. Kuipers, Provincie Zeeland, Zeeuwen tegen het water, Zierikzee 2e herziene druk 2001
- **Mevr. Lizet Kruyff:** Lizet Kruyff en Jonneke Krans, *Mozarts Menu, De eetcultuur van de tweede helft van de 18e eeuw*, Bussum 2006
- **Directie Nemag:** *100 jaar Nemag*
- **Directie Zeelandia:** Hans van Ditmarsch, *Ons Zeelandia. 125 jaar samen voor de bakker, 1900-2025*, Goes 2025
- **Ir. C.I. Esmeijer:** Museum van Peutz, *een passie voor gebouwen, mensen en erfgoed, Morten de Boer*, Peutz B.V. 2022
- **Bibliotheek Zeeland:** Janne van Gilst, *Een Suikerbieten sage*, Middelburg 2024
- R.A. Leeuw, I.V.T. Spaander, *Water als vijand, water als vriend,* Den Haag 1977/1978
- Dr. A. Stolk en H. Uil, *225 jaar Vrijmetselarij in Zierikzee*, overdruk
- Inge Heuff, *De Grevelingendam. De verborgen fotocollectie van Luteijn*, Brusea 2025
- Albert A.J. Scheffers bijdrage in : Simon Ruiz Y Cristobal de Mondragon, Medina del Campo 2025
- **Anoniem**: Adobe InDesigne CC, Classroom in a book. De officiële training van Adobe.
- **Anoniem**: P.A. Harthoorn, Honderd Zeeuwse families, Naarden, 2e druk 1967
- **Anoniem**: Hans Jacobi en Bert van Beek, Fotografie Hans Rombaut, *Geld van het Koninkrijk*, Amsterdam 1988
- **Anoniem**: George Sanders, *Oranjepenningen in Paleis Het Loo,* Rotterdam en Gronsveld 2006
- **Anoniem**: K.L. Sierksma, *De Gemeentewapens van Nederland*, Utrecht/Antwerpen 1960

Verwerving door aankoop

- Martijn Akkerman, *Sprekende juwelen, verhalen van juwelenhistoricus Martijn Akkerman,* Zwolle 2024
- Donald Duck*, Storm over de Oosterschelde*, Amsterdam 2025
- Johan Francke, 'Tot exemple van anderen'. Heksenvervolging in Zeeland, Vlissingen zonder datum
- Henk Dalebout, Wim de Vrieze, Frans Westra, Noordwelle. Polderdorp achter de duinen, Amsterdam 2008
- Martin van den Broeke, Buitenplaatsen in Noordgouwe, Delft 2014
- Jan ter Louw, De kunstrijder, Alphen aan de Rijn 2009
- Martin Jenkins en Jane McGuinness, Dierenhuizen, London 2021 (oorspronkelijke uitgever)
- Pippa Goodhart, Dit of Dat? Wat kies JIJ in het museum?, London 2019 (oorspronkelijke uitgever)
- James Brown en Martin Jenkins, Een wereld vol planten, London 2019 (oorspronkelijke uitgever)
- James Brown en Richard Platt, Een wereld vol ontdekkingen, London 2018 (oorspronkelijke uitgever)
- Carla van de Puttelaar, i.s.m. Stadhuismuseum, Salomon Mesdach, een Zeeuwse meester uit de gouden eeuw, Zwolle 2025
- Jim van der Meer Mohr, i.s.m. Stadhuismuseum, Zeeuwse portretten uit de achttiende eeuw, Zwolle 2025
- Peter L. Meiniger, Avifauna, deel 1 en 2, Nijmegen 2022